

Τα οικοσυστήματα

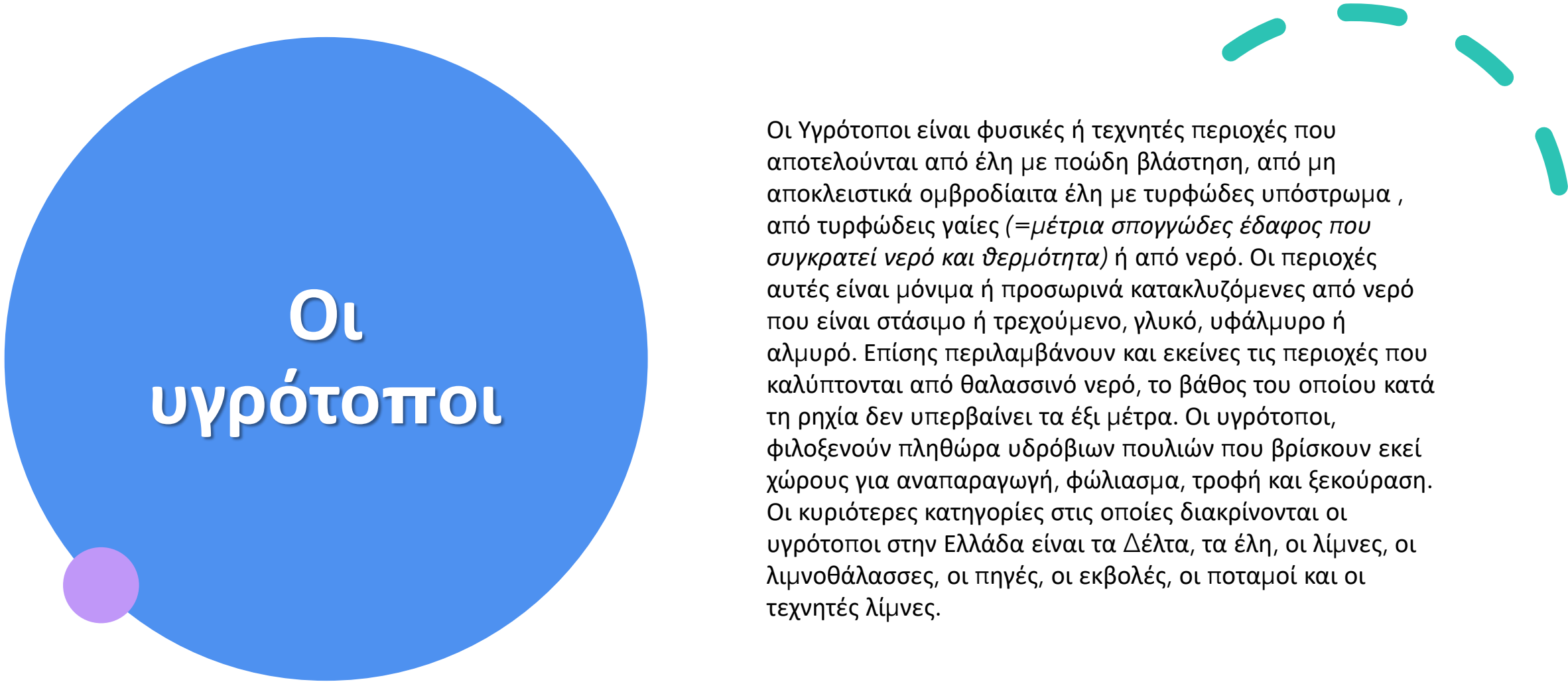
Η Ελλάδα φιλοξενεί μεγάλη ποικιλότητα οικοσυστημάτων, από το ημιορεινό της νοτιοανατολικής Κρήτης μέχρι των ψυχρόβιων δασών της σημύδας, της δασικής πεύκης και της ερυθρελάτης, στη Ροδόπη.

Λόγω της απειλής της εξαφάνισης πολλών ειδών και της αλλοίωσης της σύνθεσης και της υποβάθμισης πολλών οικοσυστημάτων η Ελλάδα ενσωμάτωσε στο εθνικό της δίκαιο την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτύπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας». Σκοπός της Οδηγίας είναι «να συμβάλει στην προστασία της βιολογικής ποικιλομορφίας, μέσω της διατήρησης των φυσικών οικοτύπων, καθώς και της άγριας χλωρίδας και πανίδας στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών όπου εφαρμόζεται η συνθήκη».

Βασικό μέσο για την επίτευξη του σκοπού της Οδηγίας είναι η δημιουργία δικτύου προστατευμένων περιοχών με την ονομασία **«Natura 2000»**.

Οι περιοχές του δικτύου τίθενται υπό καθεστώς ειδικής διαχείρισης που καθορίζει κάθε κράτος λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικές, οικονομικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες.

Επίσης η Ελλάδα έχει κυρώσει Διεθνείς Συμβάσεις για την προστασία της φύσης. Έτσι σύμφωνα με το διεθνές νομικό πλαίσιο οι προστατευόμενες περιοχές διεθνούς σημασίας είναι οι Υγρότοποι διεθνούς σημασίας (Σύμβαση Ramsar), οι Περιοχές του δικτύου Natura 2000, οι Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές (Σύμβαση της Βαρκελώνης), τα Βιογενετικά Αποθέματα, τα Αποθέματα Βιόσφαιρας, τα Μνημεία Παγκόσμιας Φυσικής Κληρονομιάς (UNESCO), κ.ά.

Οι υγρότοποι

Οι Υγρότοποι είναι φυσικές ή τεχνητές περιοχές που αποτελούνται από έλη με ποώδη βλάστηση, από μη αποκλειστικά ομβροδίαιτα έλη με τυρφώδες υπόστρωμα , από τυρφώδεις γαίες (=μέτρια σπογγώδες έδαφος που συγκρατεί νερό και θερμότητα) ή από νερό. Οι περιοχές αυτές είναι μόνιμα ή προσωρινά κατακλυζόμενες από νερό που είναι στάσιμο ή τρεχούμενο, γλυκό, υφάλμυρο ή αλμυρό. Επίσης περιλαμβάνουν και εκείνες τις περιοχές που καλύπτονται από θαλασσινό νερό, το βάθος του οποίου κατά τη ρηχία δεν υπερβαίνει τα έξι μέτρα. Οι υγρότοποι, φιλοξενούν πληθώρα υδρόβιων πουλιών που βρίσκουν εκεί χώρους για αναπαραγωγή, φώλιασμα, τροφή και ξεκούραση. Οι κυριότερες κατηγορίες στις οποίες διακρίνονται οι υγρότοποι στην Ελλάδα είναι τα Δέλτα, τα έλη, οι λίμνες, οι λιμνοθάλασσες, οι πηγές, οι εκβολές, οι ποταμοί και οι τεχνητές λίμνες.

Οι υγράτοποι

- **Δέλτα** ονομάζονται οι εκτάσεις που σχηματίζονται από τα στερεά υλικά που μεταφέρουν οι ποταμοί και τα εναποθέτουν στις εκβολές τους. Ένα δέλτα αν και θεωρείται συνολικά υγράτοπος, στην πραγματικότητα αποτελείται από ένα σύνολο διαφόρων τύπων υγρατόπων και χερσαίων τοποθεσιών.
- **Έλη** είναι πολύ ρηχές περιοχές με μόνιμη ή συνήθως περιοδική κατάκλυση νερού.
- **Λιμνοθάλασσες** είναι αβαθείς παράκτιες περιοχές με συγκέντρωση ύδατος που επικοινωνούν με τη θάλασσα μέσω ενός διαύλου. Οι λιμνοθάλασσες θεωρούνται από τα πιο παραγωγικά οικοσυστήματα σε ψάρια υψηλής εμπορικής αξίας. Επιτελούν σε υψηλό βαθμό πολλές φυσικές λειτουργίες και ιδίως τη λειτουργία της εξαγωγής τροφής στη γειτονική θαλάσσια περιοχή.
- *Οι υγράτοποι έχουν πολλαπλή σημασία για τον άνθρωπο, διότι εκτός από τη σημασία τους για την άρδευση, ύδρευση, παραγωγή αλιευμάτων, κ.λπ. παρέχουν τη δυνατότητα για αναψυχή, άθληση, εκπαίδευση και έρευνα και συνδέονται με την ιστορία, τη μυθολογία και την πολιτιστική παράδοση.*

Νομική Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία οι προστατευόμενες περιοχές του φυσικού περιβάλλοντος είναι οι Εθνικοί Δρυμοί, τα Εθνικά Πάρκα, τα Αισθητικά Δάση, τα Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης, τα Καταφύγια Άγριας Ζωής οι Ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές, τα Εκτροφεία θηραμάτων, οι Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, οι Περιοχές Προστασίας της Φύσης, οι Προστατευόμενοι Φυσικοί Σχηματισμοί και Τοπία και οι Περιοχές Οικοανάπτυξης.

Εθνικοί Δρυμοί

- Οι Εθνικοί Δρυμοί περιλαμβάνουν εκτάσεις, στις περισσότερες από τις οποίες κυριαρχεί ο δασικός χαρακτήρας. Περιλαμβάνουν δασικές περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον από άποψη διατήρησης της αυτοφυούς χλωρίδας και της άγριας πανίδας, των γεωμορφολογικών σχηματισμών, του υπεδάφους, της ατμόσφαιρας, των νερών και γενικά του φυσικού περιβάλλοντος. Στη χώρα μας έχουν κηρυχθεί 10 Εθνικοί Δρυμοί, με συνολική έκταση 687.320 στρέμματα.

	Εθνικοί Δρυμοί	Περιοχή / Περιφερ. Ενότητα	Εμβαδόν (στρέμ.)
1.	Εθνικός Δρυμός Πάρνηθας	Αττικής	38.120
2.	Εθνικός Δρυμός Σουνίου	Αττικής	35.000
3.	Εθνικός Δρυμός Πίνδου Βάλια Κάλντα	Ιωαννίνων/ Γρεβενών	69.270
4.	Εθνικός Δρυμός Οίτης	Φθιώτιδας	72.100
5.	Εθνικός Δρυμός Πρεσπών	Φλώρινας	194.700
6.	Εθνικός Δρυμός Βίκου - Αώου	Ιωαννίνων	126.000
7.	Εθνικός Δρυμός Σαμαριάς Λευκά Όρη	Χανίων	48.500
8.	Εθνικός Δρυμός Παρνασσού	Βοιωτίας/ Φωκίδας/	35.130
9.	Εθνικός Δρυμός Αίνου	Κεφαλλονιάς	28.620
10.	Εθνικός Δρυμός Ολύμπου	Πιερίας/Λάρισας	39.880

Εθνικά Πάρκα

- Τα Εθνικά Πάρκα θεσπίσθηκαν ως κατηγορία προστατευόμενων περιοχών με τον Ν. 1650/1986, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3937/2011. Όταν το Εθνικό Πάρκο ή μεγάλο τμήμα του καταλαμβάνει εκτάσεις δασικού χαρακτήρα μπορεί να χαρακτηρίζεται ως Εθνικός Δρυμός. Όταν το Εθνικό Πάρκο καταλαμβάνει θαλάσσιες περιοχές μπορεί να χαρακτηριστεί ως Εθνικό θαλάσσιο Πάρκο. Στην Ελλάδα έχουν χαρακτηρισθεί δεκαεπτά (17) Εθνικά Πάρκα

	Εθνικά Πάρκα	Περιοχή/ Περιφερ. ενότητα	Δραστηριότητες (ανάλογα τη ζώνη προστασίας)
1.	Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου - Βορείων Σποράδων	Μαγνησίας	Επιστημονική έρευνα, κολύμβηση, ελεύθερη κατάδυση, αναψυχή, πολιτιστικός τουρισμός
2.	Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου	Ζακύνθου	Τουρισμός, αναψυχή, περιβαλλοντική ενημέρωση, αγροτουριστικές δραστηριότητες
3.	Εθνικό Πάρκο Σχινιά - Μαραθώνα	Αττικής	Θαλάσσια αναψυχή, εκπαιδευτικές δραστηριότητες, επιστημονική έρευνα, αναψυχή, αθλητισμός
4.	Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων των λιμνών Κορώνειας - Βόλβης και των Μακεδονικών Τεμπών	Χαλκιδικής	Επιστημονική έρευνα, περιβαλλοντική εκπαίδευση, παρατήρηση της φύσης, ήπια αναψυχή, Άσκηση ήπιων ναυαθλητικών δραστηριοτήτων με μη μηχανοκίνητα μέσα (κωπηλασί- α, ιστιοσανίδα), περιήγηση
5.	Εθνικό Πάρκο Β. Πίνδου (Εθνικών Δρυμών Βίκου - Αώου και Πίνδου)	Γρεβενών, Ιωαννίνων	Οικοτουρισμός, εκπαιδευτικές δραστηριότητες, παρατήρηση φύσης, ήπια αναψυχή, κατασκήνωση, υπαίθρια άθληση, διάπλους Αώου, Βοΐδομάτη, ράφτινγκ
6.	Εθνικό Πάρκο Λιμνοθαλασσών Μεσολογγίου- Αιτωλικού, κάτω ρου και εκβολών ποταμών Αχελώου και Ευήνου και νήσων Εχινάδων	Αιτωλο Ακαρνανίας, Κεφαλλονιάς	Επιστημονική έρευνα, παρατήρηση φύσης, ήπια αναψυχή, οικοτουριστικές δραστηριότητες, περιβαλλοντική εκπαίδευση, θαλάσσια λουτρά, λασπόλουτρα, αλατόλουτρα, ναυαθλητισμός, πολιτισμός, μαρίνα, ορειβατικός αθλητισμός

Εθνικά Πάρκα

7.	Εθνικό Πάρκο Λίμνης Κερκίνης	Σερρών	ΚΥΑ 42699/2006 (ΦΕΚ 98/ ΤΑΑΠΘ)	Επιστημονική έρευνα, ξεναγήσεις, ευαισθητοποίηση κοινού, περιβαλλοντική εκπαίδευση, ήπια αναψυχή, παρατήρηση φύσης, οικότουρισμός, κατασκηνώσεις αθλητικές εγκαταστάσεις, ξενοδοχεία, εγκαταστάσεις αναψυχής (υπό προϋποθέσεις)
8.	Εθνικό Πάρκο Δάσους Διαδιάς-Λευκίμμης- Σουφλίου	Έβρου	ΚΥΑ 35633/2006 (ΦΕΚ911/Δ)	Οικοτουριστικές δραστηριότητες, Εκπαιδευτικές δραστηριότητες, Τουρισμός
9.	Εθνικό Υγροτοπικό Πάρκο Δέλτα Έβρου	Έβρου	ΚΥΑ 4110/2007 (ΦΕΚ 102/Δ)	Εκπαιδευτικές δραστηριότητες, αναψυχή, παρατήρηση φύσης, ξεναγήσεις επισκεπτών, επιστημονική έρευνα
10.	Εθνικό Πάρκο Υγρότοπων Αμβρακικού	Άρτας, Αιτωλο Ακαρνανί ας, Πρέβεζα	ΚΥΑ 11989/2008 (ΦΕΚ 123/Δ)	Επιστημονική έρευνα, περιβαλλοντική εκπαίδευση, παρατήρηση της φύσης, αναψυχή και θαλάσσια λουτρά
11.	Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Δέλτα Νέστου, λίμνης Βιστωνίδας λίμνης Ισμαρίδας)	Καβάλας, Ξάνθης, Ροδόπης	ΚΥΑ 44549/2008 (ΦΕΚ497/Δ)	Επιστημονική έρευνα, περιβαλλοντική εκπαίδευση, παρατήρηση της φύσης, αναψυχή και θαλάσσια λουτρά, οικότουρισμός και εναλλακτικός τουρισμός
12.	Εθνικό Πάρκο Οροσειράς Ροδόπης	Δράμας, Ξάνθης	ΚΥΑ 40379/2009 (ΦΕΚ445/Δ)	Περιβαλλοντική εκπαίδευση, παρατήρηση της φύσης, αναψυχή, ήπιες μορφές τουρισμού, οικότουρισμός, ιαματικός τουρισμός (Πηγές Θερμών)
13.	Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού Λουδία Αλιάκμονα	Θεσ/κης, Ημαθίας, Πιερίας	ΚΥΑ 12966/2009 (ΦΕΚ 220/ ΤΑΠΠΘ)	Περιβαλλοντική εκπαίδευση, παρατήρηση της φύσης, αναψυχή, θαλάσσια λουτρά διάπλους των ποταμών με πλωτά σκάφη τύπου καγιάκ και ράφτινγκ, ερασιτεχνική αλιεία, ερασιτεχνική αλιεία στα ποτάμια (υπό προϋποθέσεις), εναλλακτικός τουρισμός
14.	Εθνικό Πάρκο Πρεσπών	Φλώρινας	ΚΥΑ 286511/2009 (ΦΕΚ302/Δ)	Επιστημονική έρευνα, επίσκεψη, κολύμβηση, κωπηλασία, ιστιοσανίδα, ημερήσια παραμονή για αναψυχή, επίσκεψη μνημείων (εκκλησίες, προσκυνητάρια), παρατηρητήρια φύσης

Αισθητικά Δάση

Ως «Αισθητικά» κηρύσσονται τα δάση ή τα φυσικά τοπία που έχουν ιδιαίτερη αισθητική, οικολογική και τουριστική σημασία και επιβάλλεται η προστασία της πανίδας, της χλωρίδας και του ιδιαίτερου φυσικού κάλλους τους. Στην Ελλάδα υπάρχουν 19 αισθητικά δάση, με συνολική έκταση 331.090 στρέμματα.

	Όνομα Δάσους	Περιφερειακή ή Ενότητα	Εκταση (στρεμ.)	Έτος	Κοινωνική, οικονομική, πολιτισμική αξία
1.	Άλσος λόφων Αηλιά και Κάστρου Τρικάλων Δάσος	Τρικάλων	279,5	1979	Αναψυχή, τουρισμός, αρχαιολογικό και ιστορικό ενδιαφέρον
2.	Αμυγδαλέωνα Καβάλας	Καβάλας	28.160	1979	Αναψυχή, φυσικό περιβάλλον, εκπαιδευτικές δραστηριότητες
3.	Φοινικοδάσος Βάι	Λασιθίου	200	1973	Οικοτουρισμός, παρατήρηση χλωρίδας και πανίδας, αναψυχή, τουριστικό ενδιαφέρον

Αισθητικά Δάση

4.	Δασικό Σύμπλεγμα Όσσας	Λάρισας	169.000	1977	Παρατήρηση χλωρίδας και πανίδας, οικότουρισμός
5.	Άλσος Εθνικής Ανεξαρτησίας, Καλαβρύτων	Αχαΐας	17.500	1977	Τουρισμός, ιστορικό ενδιαφέρον
6.	Περιαστικό δάσος Ιωαννίνων	Ιωαννίνων	864	1976	Αναψυχή
7.	Καισαριανής	Αττικής	6.400	1974	Αναψυχή, τουρισμός, ιστορικά στοιχεία, πολιτισμός, παρατήρηση χλωρίδας και πανίδας, εκπαιδευτικές δραστηριότητες
8.	ΙΜ Αγίου Γεωργίου Καράϊσκάκη	Καρδίτσας	2.520	1974	Αναψυχή, ιστορία και πολιτισμός, λαϊκή παράδοση
9.	Κοιλάδα Θεσσαλικών Τεμπών	Λάρισας	17.620	1974	Τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, παρατήρηση χλωρίδας, πανίδας, τουρισμός
10.	Δάσος Κουρί Αλμυρού	Μαγνησίας	1.000	1980	Οικότουρισμός, αναψυχή, εκπαιδευτικές δραστηριότητες
11.	Μογγοστού	Κορινθίας	5.200	1977	
12.	Δάσος ακτής Νικοπόλεως Μύτικα	Πρέβεζας	660 !	1977	Αναψυχή, τουρισμός, φυσικό περιβάλλον
13.	Δάσος Πευκιά Ξυλοκάστρου	Κορινθίας	275	1974	Αναψυχή, οικότουρισμός,
14.	Χειμάρρων Σελέμνου και Χάραδρου (Πανεπιστημιούπολης Πατρών)	Αχαΐας	18.500	1974	
15.	Δάση νήσου Σκιάθου	Μαγνησίας	30.000	1977	Τουρισμός, φυσιολατρικό ενδιαφέρον
16.	Στενής	Εύβοιας	6.770	1977	Οικότουρισμός, παρατήρηση χλωρίδας, αναψυχή, τουρισμός
17.	Στενών ποταμού Νέστου, Ξάνθης - Καβάλας	Ξάνθης, Καβάλας	23.800	1977	Οικότουρισμός, αναψυχή, παρατήρηση χλωρίδας και πανίδας, εκπαιδευτικές δραστηριότητες, τουρισμός κ.λπ.
18.	Δάσος Τιθορέας	Φθιώτιδας	2.000	1977	Τουρισμός, οικότουρισμός, αναψυχή, πολιτιστικός τουρισμός, εκπαιδευτικές δραστηριότητες, αρχαιολογικό ενδιαφέρον, γεωλογικό ενδιαφέρον, παλαιοντολογικό ενδιαφέρον, θρησκευτικό ενδιαφέρον
19.	Φαρσάλων	Λάρισας	345	1977	Αναψυχή

Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης

- Σε αυτά περιλαμβάνονται μεμονωμένα δένδρα ή συστάδες δένδρων με ιδιαίτερη βοτανική, οικολογική, αισθητική ή ιστορική και πολιτισμική αξία. Στην ίδια κατηγορία ανήκουν και εκτάσεις με σημαντικό οικολογικό, παλαιοντολογικό, γεωμορφολογικό ή άλλο ενδιαφέρον. Σήμερα έχουν κηρυχθεί 53 διατηρητέα μνημεία της φύσης, με συνολική έκταση 168.400 στρέμματα, όπως ο πλάτανος του Πausanias στο Αίγιο, ο φοίνικας του Καποδίστρια στο Ναύπλιο, η ελιά της Καλαμάτας, το δάσος δενδροκέρδων στην Κυνουρία Αρκαδίας, το παρθένο δάσος της Κεντρικής Ροδόπης, το νησί Πιπέρι στις Βόρειες Σποράδες, το απολιθωμένο δάσος της Λέσβου, ο πλάτανος του Ιπποκράτη στην Κω κ,λπ.

Καταφύγια Άγριας Ζωής

- Με την έκδοση του Ν. 2637/1998 τα Καταφύγια Θηραμάτων χαρακτηρίζονται ως Καταφύγια Άγριας Ζωής. Ως μόνιμα Καταφύγια Θηραμάτων χαρακτηρίζονται οι περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να καλύπτονται οι βασικές ανάγκες των θηραμάτων σε ησυχία, τροφή και νερό.
- Το νομικό πλαίσιο προστασίας των πιο πάνω αναφερόμενων περιοχών θέτει τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του οικοτουρισμού στην Ελλάδα.

ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

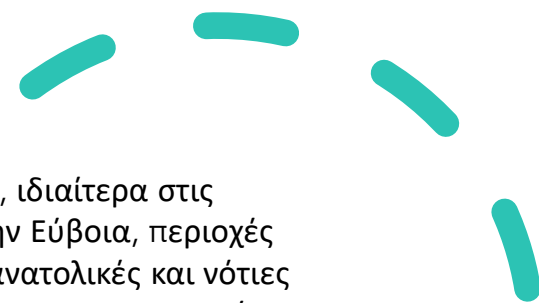
Το κλίμα της Ελλάδας

- Το κλίμα στην Ελλάδα είναι κυρίως Μεσογειακό. Ωστόσο, λόγω της μοναδικής γεωγραφίας της χώρας, η Ελλάδα έχει ένα αξιοσημείωτο εύρος μικροκλιμάτων και τοπικών παραλλαγών. Στα δυτικά της οροσειράς της Πίνδου, το κλίμα είναι γενικά πιο ψυχρό και έχει ορισμένα θαλάσσια χαρακτηριστικά. Το ανατολικό τμήμα της οροσειράς της Πίνδου είναι γενικά ψυχρότερο και πιο κρύο το καλοκαίρι. Η υψηλότερη κορυφή είναι ο Όλυμπος, 2.918 μέτρα. Οι βόρειες περιοχές της Ελλάδας έχουν ένα μεταβατικό κλίμα μεταξύ του ηπειρωτικού και του Βορείου κλίματος της Ευρώπης. Υπάρχουν και ορεινές περιοχές με αλπικό κλίμα.

Köppen-Geiger Climate
Map of Greece

Μεσογειακό (ξηρό και υγρό)

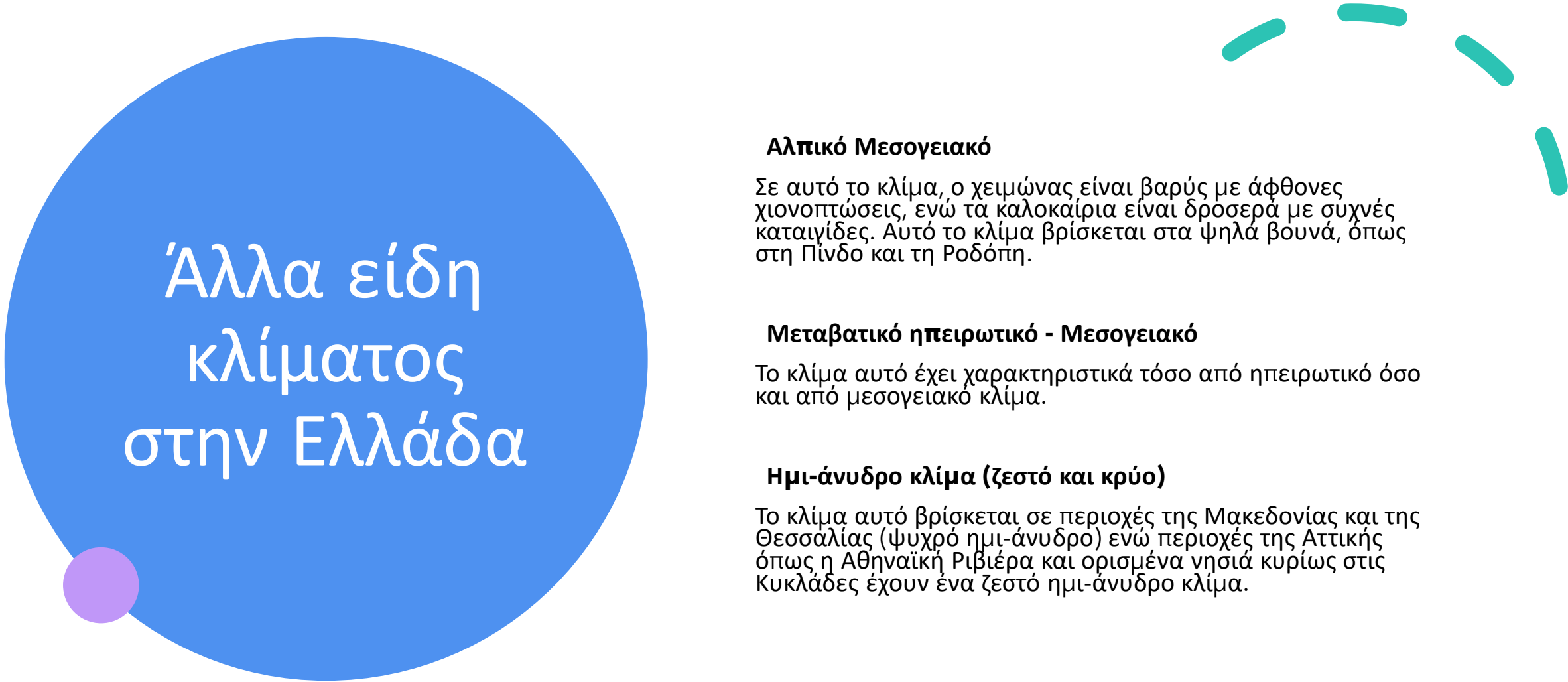

Αυτό το κλίμα προκύπτει στα νησιά του Αιγαίου, ιδιαίτερα στις Κυκλάδες και τα Δωδεκάνησα, στα νότια και στην Εύβοια, περιοχές χαμηλού υψόμετρου της Αττικής, στις δυτικές, ανατολικές και νότιες πεδιάδες χαμηλού υψόμετρου της Πελοποννήσου και τις περιοχές χαμηλού υψόμετρου της Κρήτης.

Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, ο καιρός είναι πιο ηλιόλουστος και ξηρός, και κάθε βροχόπτωση πέφτει υπό μορφή ψιχάλας ή καταιγίδας από σωρειτομελανίες (=νέφη ογκώδη και πυκνά συνδεδεμένα με κακοκαιρία). Ο αέρας είναι συνήθως ζεστός κατά τη διάρκεια της ημέρας και ευχάριστα ζεστός το βράδυ, αλλά υπάρχουν μερικές πολύ συνεφιασμένες ημέρες, ειδικά στα νησιά των Κυκλάδων και γύρω τους.

Μπορεί να προκύψουν κύματα καύσωνα, αλλά συνήθως είναι ήπια στις παράκτιες περιοχές, όπου οι θερμοκρασίες συγκρατούνται από τη σχετικά πιο δροσερή θάλασσα και την αύρα της θάλασσας.

Οι χειμώνες είναι υγροί και κάθε χιόνι που πέφτει δεν διαρκεί πολύ, ειδικά στις πλαγιές οι οποίες κοιτάνε προς το νότο. Η βροχή σε αυτή την κλιματική ζώνη λαμβάνει σχετικά υψηλότερη ποσότητα βροχοπτώσεων.

Άλλα είδη κλίματος στην Ελλάδα

Αλπικό Μεσογειακό

Σε αυτό το κλίμα, ο χειμώνας είναι βαρύς με άφθονες χιονοπτώσεις, ενώ τα καλοκαίρια είναι δροσερά με συχνές καταιγίδες. Αυτό το κλίμα βρίσκεται στα ψηλά βουνά, όπως στη Πίνδο και τη Ροδόπη.

Μεταβατικό ηπειρωτικό - Μεσογειακό

Το κλίμα αυτό έχει χαρακτηριστικά τόσο από ηπειρωτικό όσο και από μεσογειακό κλίμα.

Ημι-άνυδρο κλίμα (ζεστό και κρύο)

Το κλίμα αυτό βρίσκεται σε περιοχές της Μακεδονίας και της Θεσσαλίας (ψυχρό ημι-άνυδρο) ενώ περιοχές της Αττικής όπως η Αθηναϊκή Ριβιέρα και ορισμένα νησιά κυρίως στις Κυκλάδες έχουν ένα ζεστό ημι-άνυδρο κλίμα.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Περιγραφή

- Η Περιφέρεια Αττικής αποτελεί μία από τις 13 περιφέρειες της αποτελούμενη από τον νομό Αττικής με έδρα την Αθήνα.
- Σύμφωνα με το πρόγραμμα Καλλικράτης, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2011, η ισχύουσα διοικητική διαίρεση της Αττικής έπαψε να υφίσταται και οργανώθηκε σε νέες διοικητικές μονάδες.
- Με βάση τον νέο νόμο και τη νέα διοικητική διαίρεση που προκύπτει από αυτόν, καταργήθηκαν τα τέσσερα νομαρχιακά διαμερίσματα και η περιφέρεια διαιρείται σε οκτώ περιφερειακές ενότητες. Η πρώην νομαρχία Αθηνών διασπάστηκε σε τέσσερις περιφερειακές ενότητες: **Κεντρικού Τομέα Αθηνών, Βορείου Τομέα Αθηνών, Δυτικού Τομέα Αθηνών και νοτίου Τομέα Αθηνών**. Η πρώην νομαρχία Πειραιώς διασπάστηκε στην **Περιφερειακή Ενότητα Πειραιώς** και στην **Περιφερειακή Ενότητα νήσων Αττικής**, ενώ οι νομαρχίες Ανατολικής Αττικής και Δυτικής Αττικής μετατράπηκαν στις αντίστοιχες **περιφερειακές ενότητες Ανατολικής και Δυτικής Αττικής**. Επίσης, σύμφωνα με τον νέο νόμο συνίσταται η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, η οποία εκτείνεται στα όρια της περιφέρειας Αττικής με έδρα την Αθήνα.

Γεωγραφία

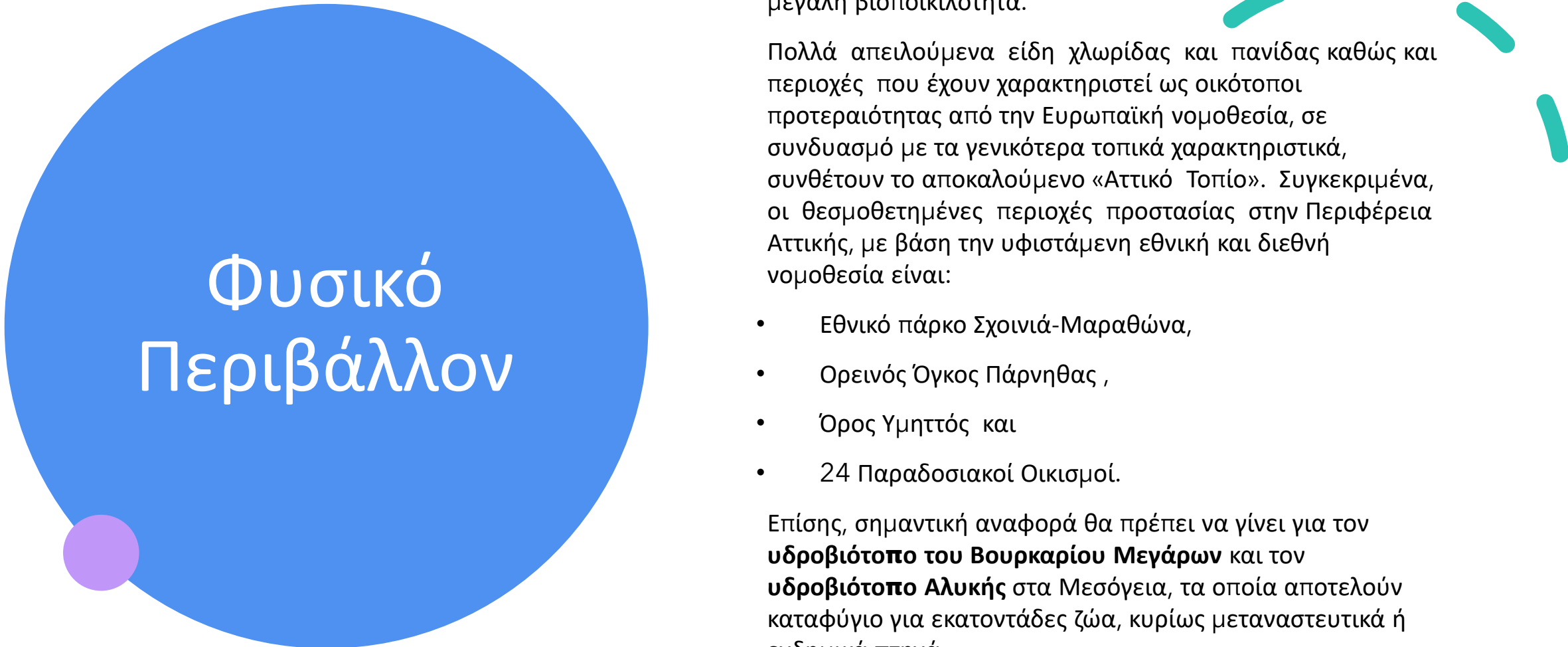
- Η Αττική είναι ιστορική περιοχή της Ελλάδας που περικλείει μεταξύ άλλων την πόλη της Αθήνας, η οποία είναι και πρωτεύουσα της χώρας, καθώς και την πόλη του Πειραιά.
- Υπάρχουν και άλλες πόλεις εντός της Αττικής, όπως η Ελευσίνα, τα Μέγαρα, ο Μαραθώνας, το Λαύριο, ενώ ακόμη εντός των ορίων της συγκαταλέγονται τα νησιά Σαλαμίνα, Αίγινα, Πόρος, Ύδρα, Σπέτσες, Κύθηρα και Αντικύθηρα και ένα μικρό τμήμα της Πελοποννήσου.
- Η ιστορική περιοχή επικεντρώνεται στην Αττική χερσόνησο, η οποία προεκτείνεται στο δυτικό τμήμα του Αιγαίου Πελάγους. Σήμερα αποτελεί τμήμα μίας από τις 13 περιφέρειες της Ελλάδας. Έχει έκταση 3.808 χλμ² και καλύπτει το 2,9% της συνολικής έκτασης της χώρας.
- Η Αττική είναι τριγωνική, ως προς το σχήμα χερσόνησος, η οποία εισέρχεται στο Αιγαίο Πέλαγος. Η οροσειρά του Κιθαιρώνα μήκους 16 χλμ. τη χωρίζει στα βόρεια από την Βοιωτία, στα δυτικά βρίσκεται η θάλασσα και η διώρυγα της Κορίνθου, στο νότο ο Σαρωνικός κόλπος και το νησί της Εύβοιας βρίσκεται προς το βορρά και τις ανατολικές ακτές.

-

Πηγή: Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία^[7]

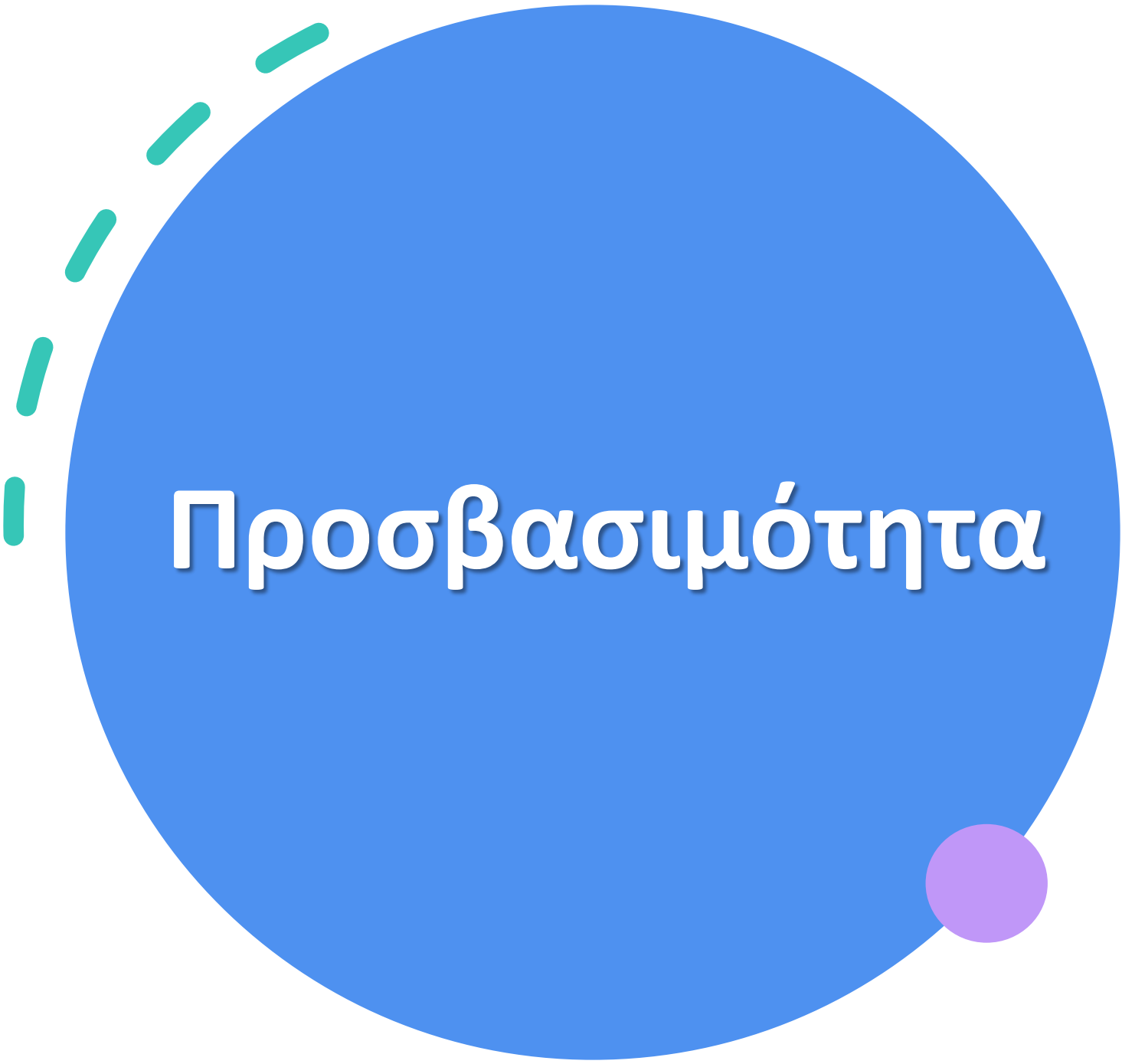
Φυσικό Περιβάλλον

Το φυσικό περιβάλλον της Περιφέρειας Αττικής παρουσιάζει μεγάλη βιοποικιλότητα.

Πολλά απειλούμενα είδη χλωρίδας και πανίδας καθώς και περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως οικότοποι προτεραιότητας από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, σε συνδυασμό με τα γενικότερα τοπικά χαρακτηριστικά, συνθέτουν το αποκαλούμενο «Αττικό Τοπίο». Συγκεκριμένα, οι θεσμοθετημένες περιοχές προστασίας στην Περιφέρεια Αττικής, με βάση την υφιστάμενη εθνική και διεθνή νομοθεσία είναι:

- Εθνικό πάρκο Σχοινιά-Μαραθώνα,
- Ορεινός Όγκος Πάρνηθας ,
- Όρος Υμηττός και
- 24 Παραδοσιακοί Οικισμοί.

Επίσης, σημαντική αναφορά θα πρέπει να γίνει για τον **υδροβιότοπο του Βουρκαρίου Μεγάρων** και τον **υδροβιότοπο Αλυκής** στα Μεσόγεια, τα οποία αποτελούν καταφύγιο για εκατοντάδες ζώα, κυρίως μεταναστευτικά ή ενδημικά πτηνά.

Προσβασιμότητα

Αεροδρόμια

- Αναφορικά με τις αεροπορικές υποδομές, η Περιφέρεια Αττικής διαθέτει 2 αεροδρόμια, τον **Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος»** (ΑΤΗ) και τον **Κρατικό Αερολιμένα Κυθήρων «Αλέξανδρος Ωνάσης»** (ΚΙΤ).
- Ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών βρίσκεται 30χλμ. ανατολικά από το κέντρο της Αθήνας, στα Σπάτα. Ξεκίνησε τη λειτουργία του στις 28 Μαρτίου 2001 και αντικατέστησε το Διεθνές Αεροδρόμιο του Ελληνικού που εξυπηρετούσε την Αθήνα για 60 χρόνια. Το αεροδρόμιο έχει έναν κύριο τερματικό σταθμό, έναν δορυφορικό και δύο ασφαλτοστρωμένους διαδρόμους απογειώσεων – προσγειώσεων, τον 03R / 21L με διαστάσεις 4.000μ. μήκος και 45μ. πλάτος και τον 03L / 21R με μήκος 3.800μ. και πλάτος 45μ.. Ο δορυφορικός τερματικός σταθμός χρησιμοποιείται από εταιρείες χαμηλού κόστους.
- Ο Κρατικός Αερολιμένας Κυθήρων βρίσκεται στα Σύμπετρα και απέχει από την πόλη των Κυθήρων 24χλμ. Άρχισε να λειτουργεί από το 1972 και το εμβαδόν των κτιριακών του εγκαταστάσεων είναι 1720μ. Το μήκος του αεροδιαδρόμου είναι 1.480μ. και το πλάτος 30μ. ενώ διαθέτει έναν επιβατικό και έναν πυροσβεστικό σταθμό.

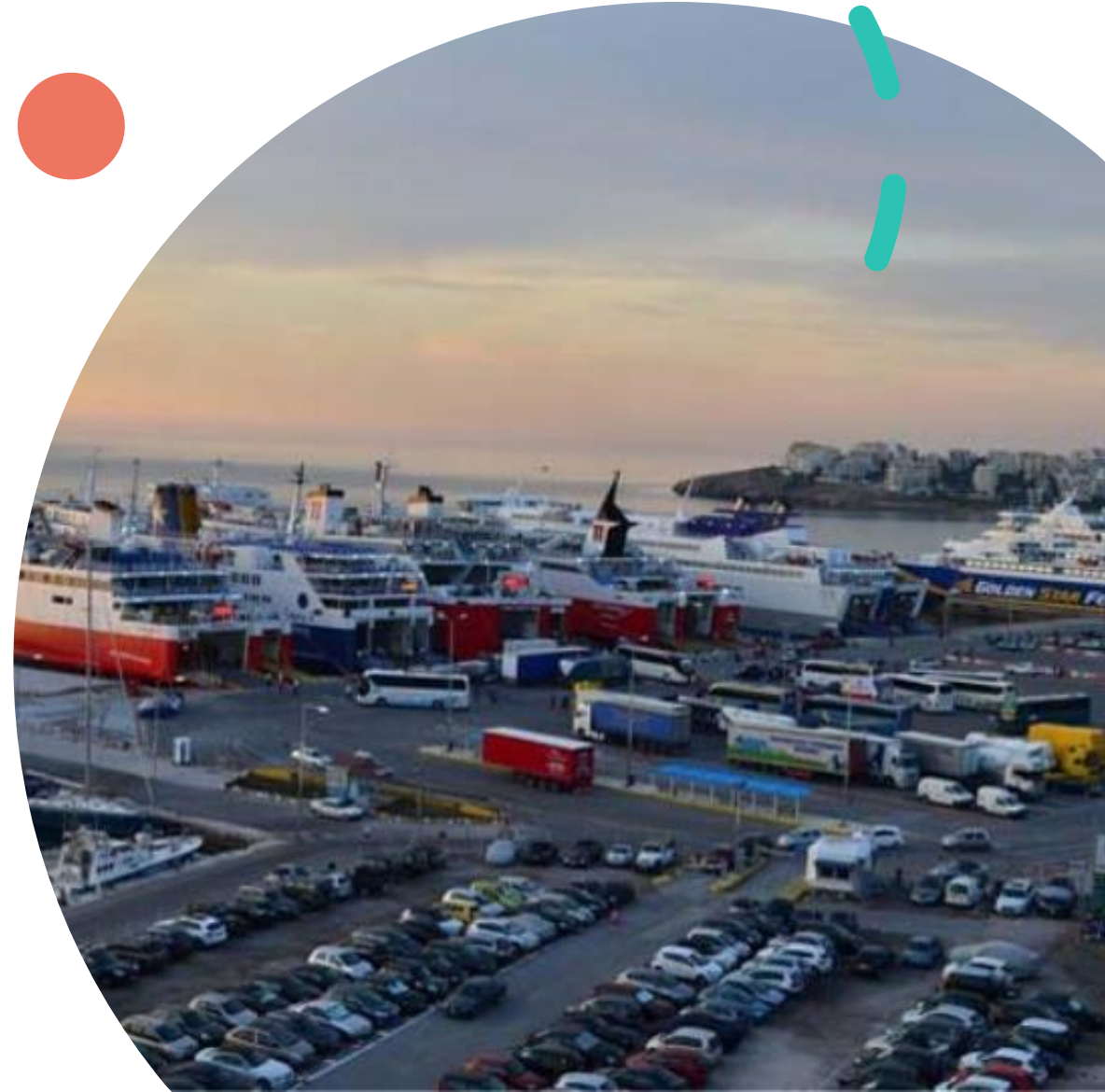
Λιμάνια

- Αναφορικά με τις λιμενικές υποδομές, η Περιφέρεια Αττικής διαθέτει 2 κύρια λιμάνια, **το λιμάνι του Πειραιά και το λιμάνι της Ραφής**. Ο Πειραιάς αποτελεί το σημαντικότερο λιμάνι της Αττικής και εν γένει της Ελλάδας. Ο Οργανισμός Λιμένα Πειραιά διαχειρίζεται το μεγαλύτερο όγκο εμπορευματοκιβωτίων της χώρας και εμφανίζει το μεγαλύτερο όγκο επιβατικής κίνησης. Επίσης αποτελεί, με διαφορά, τον πρώτο σε μέγεθος και διακίνηση λιμένα της χώρας και συνιστά το σπουδαιότερο κόμβο για ανεφοδιασμό σε πρώτες ύλες και τελικά προϊόντα, για την εξυπηρέτηση της επιβατικής και τουριστικής κίνησης, αλλά και για την μεταφορά πρώτων υλών και αγαθών προς την Κρήτη και τα νησιά του Αιγαίου.
- Παράλληλα αποτελεί διεθνές κέντρο διαμετακομιστικού εμπορίου αφού βρίσκεται στη διασταύρωση των θαλάσσιων οδών που συνδέουν την Μεσόγειο με τη Βόρεια Ευρώπη. Επίσης ο λιμένας του Πειραιά συνιστά τη σπουδαιότερη και μεγαλύτερη ναυπηγοεπισκευαστική βάση της χώρας. Τέλος, μια από τις δραστηριότητες του ΟΛΠ αφορά και στον ελλιμενισμό των κρουαζιερόπλοιων, μια δραστηριότητα η οποία τα τελευταία χρόνια εμφανίζει μεγάλη άνθιση, με πολλαπλά οφέλη και για την τοπική κοινωνία.

Λιμάνια

- Σημαντικό λιμάνι της Περιφέρειας Αττικής αποτελεί και το λιμάνι της Ραφήνας που βρίσκεται μέσα στον αστικό ιστό του Δήμου Ραφήνας-Πικερμίου, διαθέτει 13 προβλήτες πρόσδεσης για ΕΓ/ΟΓ πλοία και 2 προβλήτες για ταχύπλοα σκάφη, αλιευτικό καταφύγιο και χερσαίους χώρους που έχουν τη δυνατότητα να εξυπηρετήσουν πολλαπλές δραστηριότητες τόσο της ακτοπλοΐας (εμπορευματική, επιβατική κίνηση) όσο και της αλιείας.

Λιμάνια

Τα υπόλοιπα λιμάνια της Περιφέρειας είναι:

Λιμάνι Λαυρίου, εξυπηρετεί την ακτοπλοϊκή και εμπορευματική κίνηση με νησιά κοντά στην Αθήνα καθώς και τον ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής και κρουαζιερόπλοιων,

Λιμάνι Ελευσίνας, θεωρείται λιμένας μείζονος ενδιαφέροντος με έργα αναβάθμισης μικρής προτεραιότητας. Χρησιμοποιείται κυρίως για τη διακίνηση εμπορευμάτων αλλά και την ακτοπλοΐα,

Λιμάνι Αίγινας, εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση με το λιμάνι του Πειραιά,

Λιμένας Σπετσών, εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση με το λιμάνι του Πειραιά,

Λιμένας Ύδρας, εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση με το λιμάνι του Πειραιά,

Λιμένας Κυθήρων, εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση με το λιμάνι του Πειραιά, του Κίσσαμου Χανίων και της Νεάπολης Λακωνίας,

Λιμένας Πόρου Τροιζηνίας, εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση με το λιμάνι του Πειραιά,

Λιμένας Γαλατάς Τροιζηνίας, εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση με τον Πόρο,

Λιμένας Φανερωμένης Σαλαμίνας, εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή σύνδεση με τον Πειραιά (μικρά καράβια και Ferry Boats),

Λιμένας Μεθάνων, εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση με το λιμάνι του Πειραιά

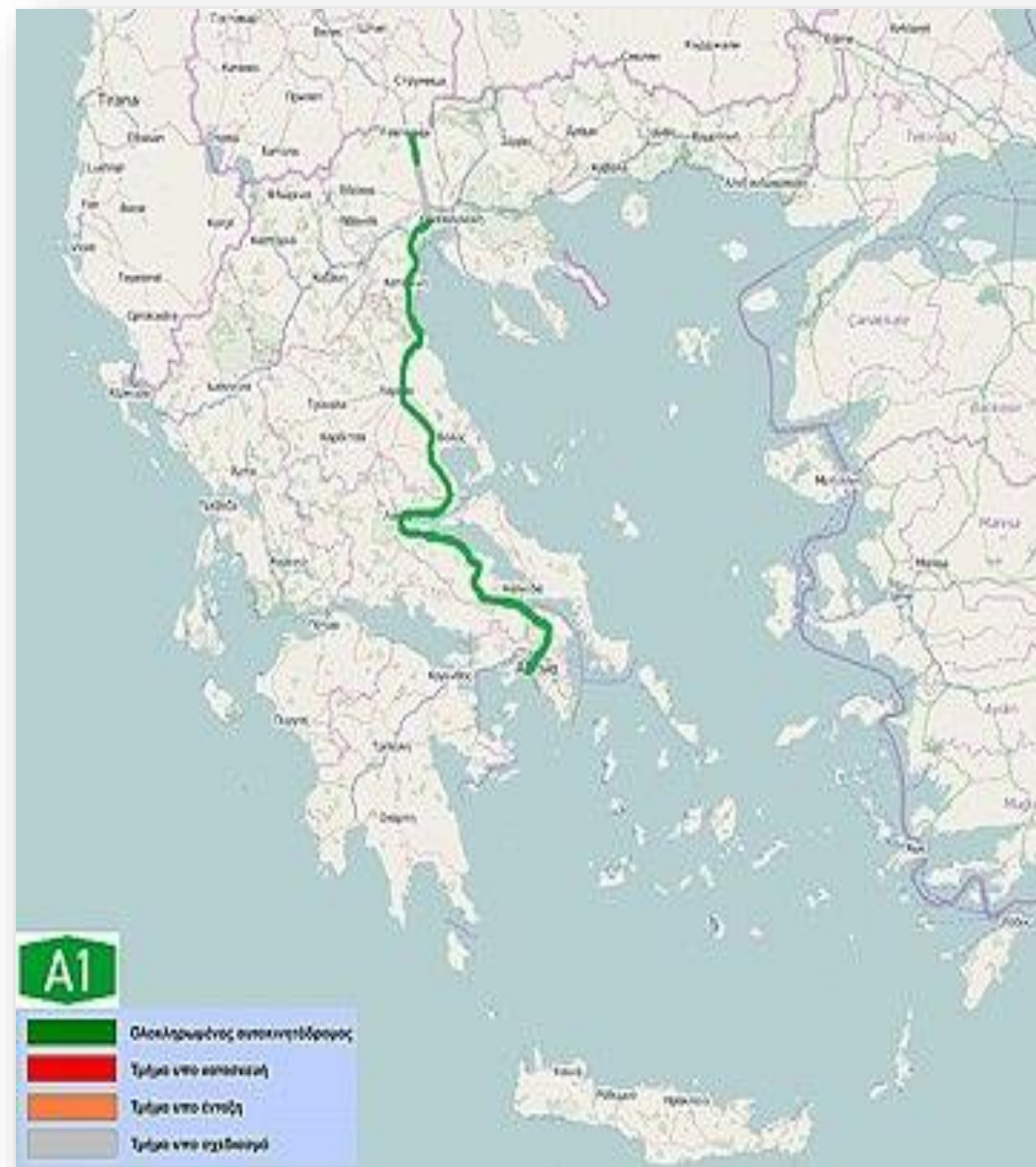
Οδικοί Άξονες

Η Αθήνα αποτελεί το κύριο κέντρο διοικητικών υπηρεσιών ως Πρωτεύουσα και κέντρο παροχής προηγμένων υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις, είναι ισχυρός διαμετακομιστικός σταθμός εμπορευμάτων και συγκοινωνιακός κόμβος διεθνούς επιρροής.

Το οδικό δίκτυο της Περιφέρειας Αττικής αποτελείται από μεγάλες οδικές αρτηρίες, λεωφόρους και ασφαλτοστρωμένους δρόμους.

Οι κύριες οδικές αρτηρίες που συνδέουν την Αθήνα με άλλες μεγάλες πόλεις της Ελλάδας είναι:

- **Αυτοκινητόδρομος Α1**, είναι ο κυριότερος οδικός άξονας της χώρας οριζόμενος ως άξονας διαπεριφερειακής σημασίας (πέραν του τμήματος βόρεια της Αττικής Οδού). Συνδέει την Αθήνα με τη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη, τη Θεσσαλονίκη και έχει συνολικό μήκος 550χλμ. Αποτελεί τμήμα της Ευρωπαϊκής Οδού E75. Ξεκινάει από το νέο Φάληρο και καταλήγει στο συνοριακό σταθμό των Ευζώνων.

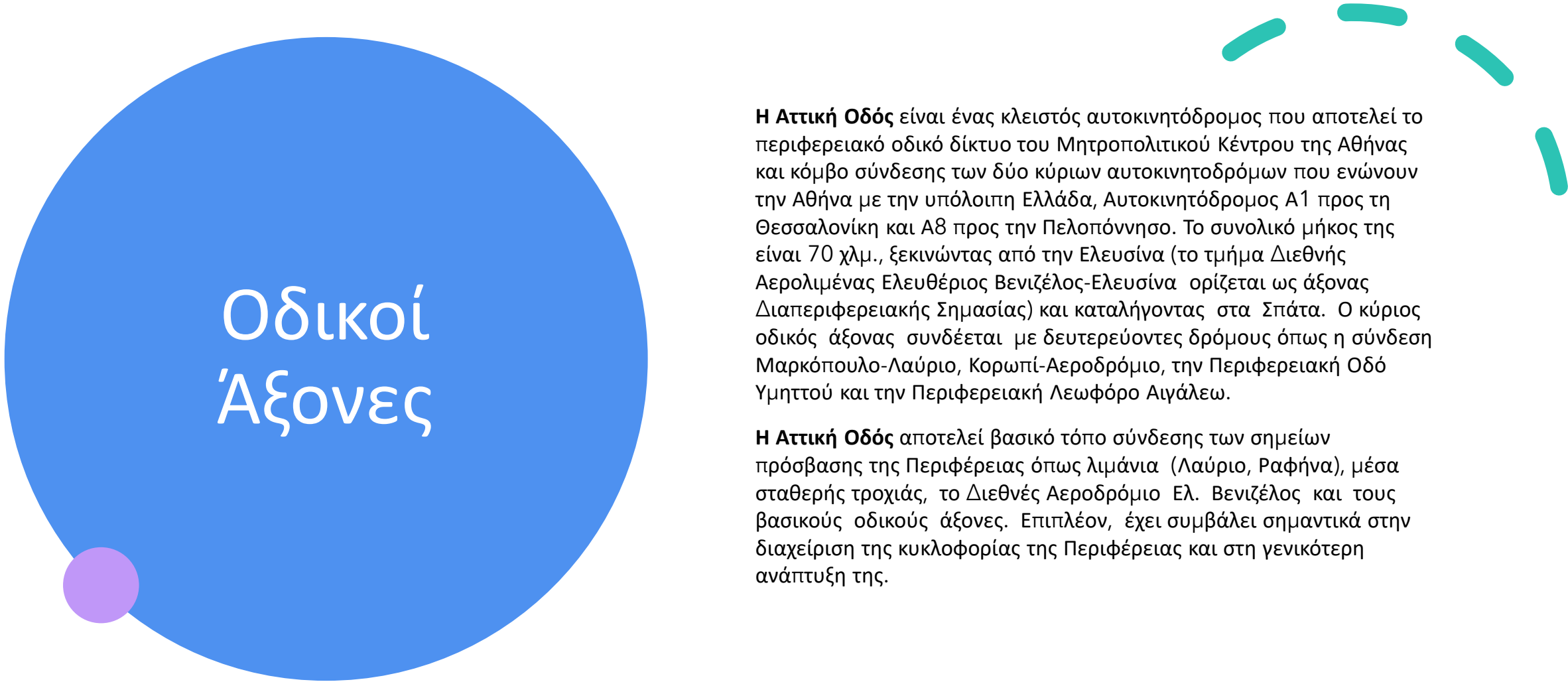

Οδικοί Άξονες

Αυτοκινητόδρομος Α8 (Ολυμπία Οδός), είναι ο οδικός άξονας που ενώνει την Αθήνα με την Πάτρα, με συνολικό μήκος 205 χλμ. Ξεκινάει από την Ελευσίνα διέρχεται από την Κόρινθο και καταλήγει στην Πάτρα. Πρόκειται για αναβάθμιση της νέας Εθνικής Οδού Αθηνών-Πατρών. Αποτελεί τμήμα της Ευρωπαϊκής Οδού 94. Ο Αυτοκινητόδρομος Α8 συνδέεται με τον **Αυτοκινητόδρομο 7** (Κεντρικής Πελοποννήσου, γνωστός και ως Μορέας) και τον **Αυτοκινητόδρομο 5 (γνωστός και ως Ιονία Οδό).**

Οδικοί Άξονες

Η Αττική Οδός είναι ένας κλειστός αυτοκινητόδρομος που αποτελεί το περιφερειακό οδικό δίκτυο του Μητροπολιτικού Κέντρου της Αθήνας και κόμβο σύνδεσης των δύο κύριων αυτοκινητοδρόμων που ενώνουν την Αθήνα με την υπόλοιπη Ελλάδα, Αυτοκινητόδρομος Α1 προς τη Θεσσαλονίκη και Α8 προς την Πελοπόννησο. Το συνολικό μήκος της είναι 70 χλμ., ξεκινώντας από την Ελευσίνα (το τμήμα Διεθνής Αερολιμένας Ελευθέριος Βενιζέλος-Ελευσίνα ορίζεται ως άξονας Διαπεριφερειακής Σημασίας) και καταλήγοντας στα Σπάτα. Ο κύριος οδικός άξονας συνδέεται με δευτερεύοντες δρόμους όπως η σύνδεση Μαρκόπουλο-Λαύριο, Κορωπί-Αεροδρόμιο, την Περιφερειακή Οδό Υμηττού και την Περιφερειακή Λεωφόρο Αιγάλεω.

Η Αττική Οδός αποτελεί βασικό τόπο σύνδεσης των σημείων πρόσβασης της Περιφέρειας όπως λιμάνια (Λαύριο, Ραφήνα), μέσα σταθερής τροχιάς, το Διεθνές Αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος και τους βασικούς οδικούς άξονες. Επιπλέον, έχει συμβάλει σημαντικά στην διαχείριση της κυκλοφορίας της Περιφέρειας και στη γενικότερη ανάπτυξη της.

Αττική Οδός

